

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in judicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684**

31. Beneficia exenta quis unire possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](#)

possit appellari negotiumque devolutum ad superiorum ian. And. in cap. dilecto de appetat. Fel. cap. proposuisti. De foro comp. Dec. & Abb. in cap. ex parte de appell. qui tamen modus probandi negligentiam, alios modos non excludit, ut ibidem Rota n. 3. attestatur per not. Barbat. in cap. Ceterum num. 11. de indic. adde supra lib. I. quest. 6. num. 19. & 20.

QUÆSTIO XXXL

Beneficia exempta quis unire possit.

SUMMARIUM.

1. Uniones regulariter sunt per ordinarios.
2. Ordinary appellatio qui comprehendantur.
3. Ordinarius non unit beneficia exempta.
4. Legatus à latere unit beneficia exempta.
5. Legati à latere varia potestas.
6. Prælatus immediatus exemptorum unit beneficii exempta.
7. Ordinarius an Ecclesiastibz subiectans unitat Ecclesia exempta.
8. Quid de legato Sedis Apostolicae.
9. An interponat autoritatem in alienatione rerum Ecclesiastiarum extra Provinciam si Ecclesia sit in eius Provincia.

Regulariter uniones Ecclesiarum fieri debent per locorum ordinarios Clem. 1. § ad hoc de statu Monach. ubi glo. verb. ordinarios cap. sicut unire de excessib. præ. lat. Petr. de Peru. de unionib. Eccles. c. 4. n. 21. & seq. quorum nomine intelligo Episcopos eorum superiores Archiepiscopos, Patriarchas ad quos de jure communis pertinet d. cap. sicut Clem. un. de reb. Eccles. non alien. Caccialupus tract. de unionibus art. 4. num. 5. ver. tertio quero dixi lib. I. c. 1. num. 9. seu alios quoscunque inferiores qui Ecclesiastibz pleno iure & quasi Episcopalia præscripterunt, aut ex privilegio obtinere cap. auditio de prescript. cap. accedentibus de excessib. prælat. doble Caccialup. ubi supra art. 3. num. 21. & seq. Petr. de Peru d. num. 21. & 22. vel ut pulchre explicat Flaminius Parifius tract. de resig. benef. l. 3. q. 11. Sub verbo ordinarij (inquit) inteligo omnes habentes iurisdictionem ordinariam, ut tradit Geminianus in cap. 2. de confit. in 6. Silvester verb. excommunicatio 8. n. 92. Abb. cap. cum ad Ecclesiarum num. 1. de officio Bellam. conf. 20. Bero conf. 24. lib. I. Dec. conf. 121. Abb. cap. ut fama. num. 6. de sent. excom.

Ideoque quando Concil. Trid. nominatum committit aliquid ordinariis id non modo commissum censetur Episcopis, sed indistincte quibusvis aliis ordinariis immo etiam

Rr. 2.

etiam vicario Episcopi, quippe quod is habere dicatur iurisdictionem ordinariam ac esse ordinarius Barth. l. 1. § ab eo n. 1. vers. quod patet si quis & quo appell. Rot. dec. de offic. vicar. in novis Lason in rubr. de offic. eius. n. 2. ubi Alex. n. 15. & est communis Abbatem cap. si quis contra Clericum n. 29. de foro. impetr. Flamin. ubi supra d. qu. 11. si iud. certe si committeatur diocesano, tum quia quivis ordinarius non comprehenderetur quod a nobis supra ut memini latit. notatum est lib. 1. qu. 1. n. 9 & seqq.

3 Quibus praemissis, dico ordinarium unire non posse beneficia seu Ecclesiastis exemptas, sed solius Pontificis esse iura & uniones revocate Rebus in praxi benef. par. sit. de unionis revocatione. Ratio est. quia cum unire spectat ad ordinarium exemptum non habent alium ordinarium, quin Papam cui immediate subiectiuntur et autoritate de privileg. in 6. Lapis Card. & DD. Clem. 1. § cum hoc de statu Monach. Petr. de Perusio d.c. 4.n. 25. c veniens de verb. sig. in 6. c. cum nullus inscribitur temp. ord. in 6.

4 Declaratur primo haec conclusio. quod licet locus Pontificis sit unire exempta tamen Legatus a latere unire poterit Petr. de Perusio d. cap. 4.n. 2. Licet valde dubitet Caccialupus ubi supra art. 3. n. 2. usque ad n. 16. Ratio est. quia eiusmodi legatus reputatur diocesanus seu ordinarius locorum & petitionarum exemptarum ca. venientes de verb. sig. in 6. c. 1. de offic. leg. & ca. quod translationem. Hinc est quod transire possit prelatos exemptos ad aliam Ecclesiam confirmare tamen electiones eorundem ut si Abbatem de elect. in 6. dixi end lib. q. 5. concedat licentiam ut in locis exemptis sunt oratoria & capellae licet Papa dixerit fieri id non posse sine licentia speciali Sedi Apostolicae, soli enim legati a latere veniunt sub Appellatione sancta Sedis ut sapienter copiosius a nobis notatum est lib. 2. q. 2. d. c. auctoritate ubi glo. in verb. sedis.

5 Declaratur secundo, praedicta obtinere in immediate subiectis Summo Pontifici, in ex parte enim ab Episcopo sed subiectis alteri cuidam Praelato exemplo hanc dubium is poterit Ecclesiastis sibi modo pleno iure subiectas unire. Ratio est. quia eiusmodi Praelatus habet iurisdictionem ordinariam & quasi Episcopalem dixi in pr. ad lib. q. 20 late Caccialupus de unionib. art. 3. n. 21. & 22. ita quod omnia ea ex parte possit in sua subditos que Episcopi consueverunt in propriis dixi supra lib. quest. 17. vers. queritur quinto

7 Declaratur tertio, secundum Lapis haec procedere in unione locorum exemptorum ad invicem facienda & que subiunt immediate. Papae lecus si alii quia sunt sufficiens consensus illius cui subiunt, nec requiritur licentia Papae item lecus si utrumque non est exemptum unde (inquit) Episcopus potest Ecclesiam sibi subiectam in qua ex parte habet institutionem & destructionem rectoris unire monasterio exemplo Lapis d. Clem. 1. §. ad hoc per e. cum dilectus in fin. quod met. causa e. etiam in pr. de privil. Rom. & Hofst. inter dilectos de donat. Card. d. § ad hoc ubi docte Caccialup. d. art. 4. n. 7 quod tamen dubitatione non caret proper auctoritatem hanc de Perusio contra sententias tract. de unionib. ca. 4. n. 10. qui sic loquuntur

Sed

Sed quæsturatur, an legatus Sedis Apostolicæ Ecclesiam sibi subiectam iure legatio^s 8
nis posset unite Ecclesiæ immediate Papæ subiectæ videatur quod sic per ea quæ di-
cit Abbas in Clem. I. § ad hoc de fato Monach. ubi dicit quod Episcopus Ecclesiam
sibi subiectam potest unire monasterio exempto, etiam si Abbas habeat in illo mo-
nasterio institutionem & destinationem. Præterea quod potestatem uniendi con-
siderandum est an Ecclesia unita subiecta sit Prælatu unienti ea, sicut unire de excesso
potest. Nilominus dicendum videtur quod legatus unito non possit Ecclesiæ
jurelegationis sibi subiectam alteri Ecclesiæ immediate Pontifici subiectæ. Ratio,
qua in unione requiritur causa cognitio, quæ respicit nouum Ecclesiam unitam
sed eam Ecclesiam cui sit unio, an autem subicit causa relpectu Ecclesiæ cui sit unio
non potest legatus cognoscere, sed solus Papa, non enim potest legatus Ecclesiam
sibi subiectam unire Ecclesia tñæ extra suam provinciam. Nec similiter Episcopus
unit Ecclesiæ libi subiectam Ecclesia exempta aut constituta extra suam dioces-
sim, quandoquidem in unione autorisanda requiritur ut utraque Ecclesia autorisanti
sit subiecta d cap. sicut unire. Ita ille.

Ex eodem fonte lunt quæ sapia notavimus, querendo utrum legatus vel Epis-
copus autoritatem interponere posset in alienatione rerum Ecclesiæ extra provinci-
am si Ecclesia sit sita in provincia id enim plurimum controvèrtitum ex Villadie-
gorum ex Bertrachino. Stendimus eod. lib. qu. 2.

QUESTIO XXXII.

Exemptus delinquens intra Diœcœsum Episcopi an possit ab eo puniri.

SUMMARIUM.

1. Argumenta opinionis affirmativa.
2. Rationes opinionis negativa qua vera est.
3. Proconsul non cognoscit de causis Fiscali-
bus.
4. Episcopu puniri aliquando exemptos au-
toritate delegata.
5. Opinio affirmativa iustinetur in exem-
ptione reali, negativa vero in perse-
nati.

Pro parte affirmativa est quod ratione delicti qui sortiatur forum non suum
autem quæ in provincia C. ubi de criminis Aut. de mandat. Princ pum §. quod si delin-
quentes col. 3 l. 1. C. ubi senatori late Hostiens. in summa de foro compet. num 6. nul-
lo obstante privilegio vel exemptione. siquidem reatus omnem honorem ex-
cludit d. l. C. ubi Senatori & frustra legem aut privilegum invocat qui ipse illius
communitatis delinquit, ex quo prætextu privilegiorum credere non debet
flagr.

Rr 3